

Directoraat-Generaal Ruimte
Directie Realisatie en Ontwikkeling
Cluster Noordwest

Rijnstraat 8
Postbus 30940
2500 GX Den Haag
Interne postcode 372

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA

ir. E. Dil
Telefoon 070 - 339 33 03
Fax 070 - 339 12 00
www.vrom.nl

Beantwoording Kamervragen over woningbouw in het Groene Hart

Datum	Kenmerk
	2007065125

Uw kenmerk
2060718940 en
2060719220

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik U, mede namens de Minister van LNV, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door de leden Van Heugten en Bochove (beiden CDA) en, in aanvulling daarop door de leden Vermeij en Depla (beiden PvdA).

De vragen zijn ingezonden op 22 juni 2007 (kenmerk: 2060718940) respectievelijk 26 juni 2007 (kenmerk: 2060719220) en hebben betrekking op woningbouw in het Groene Hart.

2060718940

Vragen van de leden Van Heugten en Van Bochove (beide CDA) aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over *het bouwen van huizen in het Groene Hart*.
(Ingezonden op 22 juni 2007)

Vraag 1

Klopt het bericht dat tijdens een recente bestuurlijke conferentie u toestemming heeft gegeven aan de provincie Utrecht om in het Groene Hart ruimte te zoeken voor 15.000 tot 20.000 woningen extra, en dat u hierbij ambtelijke ondersteuning heeft beloofd?

Antwoord

Nee.

Tijdens bedoelde conferentie heeft de NV Utrecht (een samenwerkingsverband van de provincie Utrecht, de gemeenten Utrecht, Amersfoort, Hilversum, het Bestuur Regio Utrecht en de gewesten Eemland en Gooi- en Vechtstreek) de Ontwikkelingsvisie 2015-2030 voor de regio gepresenteerd.

Aanleiding voor deze visie was het verzoek van de toenmalige minister van VROM in april 2005 om te onderzoeken of de verstedelijkingsopgave voor de regio, die voortvloeide uit de Nota Ruimte voor de Randstad als geheel, ook in de regio kon worden geaccommodeerd. Die opgave voor de regio Utrecht is door rijk en regio vastgesteld op 65.500 woningen in de periode 2015-2030.

In de gepresenteerde ontwikkelingsvisie is vastgesteld dat in bedoelde periode 33.500 woningen kunnen worden gerealiseerd in en bij steden en grote dorpen, direct gekoppeld aan infrastructuur. Daarnaast was al eerder in Noordvleugelverband afgesproken om 10.000 tot 15.000 woningen voor de regio Utrecht in Almere te bouwen. Conclusie uit de Ontwikkelingsvisie is dan ook dat voor nog ongeveer 20.000 woningen ruimte moet worden gezocht.

Over de Ontwikkelingsvisie heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de minister van LNV en met mij. Daarbij heeft de NV Utrecht voorgesteld een aantal nadere verkenningen uit te voeren om te onderzoeken of deze ruimte gevonden kan worden. Het betreft verkenningen in de Oude Rijnzone (tussen Utrecht-West en Woerden), Kromme Rijn-/Lekzone, Amersfoort/Eemland, Rijnenburg. De verkenningen zijn gericht op de vraag wat de woningbouwmogelijkheden in deze deelgebieden zijn, rekening houdend met het karakter (ondergrond, landschap, natuur, bebouwing) van deze gebieden. Daarnaast heeft de NV Utrecht aangegeven de binnenstedelijke mogelijkheden (transformatie, verdichting) nader te willen verkennen. Andere, nog niet genoemde zoeklocaties kunnen wat het rijk betreft niet op voorhand worden uitgesloten. Desgevraagd hebben mijn collega van LNV en ik ingestemd met deze verkenningen met de nadrukkelijke kanttekening dat het in de Nota Ruimte geformuleerde rijksbeleid voor nationale landschappen hierbij uitgangspunt is. En dat betekent: maximale ontwikkelingsmogelijkheden tot "migratiesaldo 0", woningbouw alleen indien kernkwaliteiten gehandhaafd of versterkt worden ('ja, mits...'). Daarnaast hebben we aangegeven dat de grenzen van het Groene Hart, zoals vastgelegd in de Nota Ruimte, hard zijn. Er is ingestemd met het verzoek van de NV Utrecht aan het rijk voor ambtelijke samenwerking bij het uitvoeren van de verkenningen.

Vraag 2

Klopt het dat het aantal nieuwe woningen in het gehele Groene Hart op basis van "migratiesaldo 0" maximaal ongeveer 28.000 woningen mag bedragen?

Antwoord

Nee, dat klopt niet.

Het uitgangspunt "migratiesaldo 0" betekent dat in het Groene Hart in de periode 2004-2020 maximaal 35.700 woningen kunnen worden gebouwd.

Vraag 3

Betekent een extra woningbouwopgave van 15.000 tot 20.000 woningen in het Utrechtse deel van het Groene Hart dat elders in het Groene Hart kijkend naar de aantallen, nieuwe woningen moeten worden ingeleverd?

Antwoord

Hierboven, bij beantwoording van vraag 1 is al aangegeven dat het bij de verkenningen niet gaat om een extra opgave maar om een deel van de opgave die rijk en regio eerder met elkaar hebben afgesproken: 65.500 woningen in de periode 2015-2030.

De verdeling wordt in het kader van het woningbouwprogramma voor het gehele Groene Hart door de drie betrokken provincies bepaald. Voor het rijk is en blijft "migratiesaldo 0" uitgangspunt. Dus indien er woningen in het Utrechtse deel van het Groene Hart worden gepland is dit onderdeel van het totaal beschikbare quotum en kan er dus elders in het Groene Hart minder worden gebouwd.

Vraag 4

Hoe kijken de betrokken gemeenten in de zoekgebieden, zoals Woerden, tegen een extra opgave van 15.000 tot 20.000 woningen aan?

Antwoord

Zoals hierboven aangegeven is er geen sprake van een extra opgave.

Vraag 5

Zou er überhaupt niet een keer gestopt moeten worden met het telkens maar weer honoreren van verzoeken vanuit de provincie Utrecht om meer woningen te mogen bouwen, gezien het feit dat de behoefte aan nieuwe woningen in Utrecht door de centrale ligging van deze provincie vrijwel onverzadigbaar is en verdere uitbreiding van bebouwd gebied hier vrijwel altijd ten koste gaat van waardevolle cultuurlandschappen?

Antwoord

Er ligt geen verzoek van de provincie om meer woningen te mogen bouwen. Bij beantwoording van vraag 1 heb ik aangegeven dat het gaat om een, op de Nota Ruimte gebaseerde, woningbouwopgave, waarover met de provincie overeenstemming bestaat.

Ik ben het eens met de constatering dat de woningvraag in de provincie onverminderd groot zal blijven. Bij de vraag of daarvoor voldoende ruimte beschikbaar is speelt de aanwezigheid van waardevolle en kwetsbare landschappen een belangrijke rol. Juist om die reden acht ik het van groot belang dat bij de nadere verkenningen "migratiesaldo 0" en de bestaande en te ontwikkelen kwaliteiten van de gebieden zelf het uitgangspunt vormen.

Mogelijkheden voor (kleinschalige) woningbouw moeten wel onderzocht kunnen worden, binnen de gestelde randvoorwaarden en zeker wanneer daarmee ruimtelijke kwaliteiten van het gebied versterkt worden. Ik denk daarbij aan aanpak van verrommelde locaties, maar ook aan vrijkomende agrarische bebouwing en aan mogelijkheden voor combinatie met de wateropgave.

Vraag 6

Bent u bereid om geen definitieve afspraken met de provincie Utrecht te maken over een extra woningbouwopgave bovenop hetgeen de Rijksoverheid van de provincie heeft gevraagd, vóórdat de Kamer haar oordeel over de plannen heeft kunnen geven?

Antwoord

In het antwoord op vraag 1 heb ik aangegeven dat het niet gaat om een extra opgave bovenop de door het Rijk geformuleerde opgave. Afspraken daarover zijn dus niet aan de orde.

2060719920

Vragen van de leden Vermeij en Depla (beiden PvdA) aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *bouwen in het Groene Hart*. (Ingezonden 26 juni 2007)

Toelichting: deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van de leden Van Heugten en Van Bochove, ingezonden 22 juni 2007 (vraagnummer 2060718940)

Vraag 1

Kent u het bericht "Utrecht mag bouwen in het Groene Hart"? 1)

Antwoord

Ja

Vraag 2

Hoe verhoudt de inhoud van dit bericht zich tot uw eerdere uitspraak ten aanzien van de bouw van ongeveer 13.000 woningen in het Groene Hart, waarin u stelde dat u "blij was met de uitspraak" van uw voorganger, Veerman, die de plannen om te bouwen in het Groene Hart afwees? 2)

Antwoord

Het bedoelde krantenbericht geeft het rijksbeleid niet correct weer.

Het in de Nota Ruimte geformuleerde rijksbeleid voor nationale landschappen vormt het uitgangspunt voor de bebouwing in een nationaal landschap. In het Groene Hart geldt migratiesaldo 0, bundelingsbeleid en een "ja, mits..."-beleid (woningbouw is mogelijk, mits de landschappelijke kernkwaliteiten worden gehandhaafd/versterkt). Ook de begrenzing van het Groene Hart staat vast. De drie Groene Hart-provincies dienen deze uitgangspunten voor het nationale landschap uit te werken in een programma waarbij het in de Nota Ruimte geformuleerde bundelingsbeleid (dat per provincie moet worden uitgewerkt) moet worden betrokken. Grootchalige verstedelijking is dan ook niet aan de orde in het Groene Hart. Het toegestane bouwquotum voor het Groene Hart voor de periode 2004-2020 bedraagt 35.700 woningen. Deze lijn is volledig in overeenstemming met het beleid van de vorige bewindslieden van LNV en VROM, de heren Veerman en Winsemius, die ook grootchalige woningbouwlocaties in het Groene Hart afwezen.

Vraag 3

Valt de voorgenomen bouw binnen de afspraak om in het Groene Hart alleen volgens het principe migratie-saldo-nul te bouwen?

Antwoord

Woningbouwplannen in het Groene Hart vallen binnen het uitgangspunt "migratiesaldo 0". Indien er woningen in dit deel van het Groene Hart worden gepland is dit onderdeel van het totaal beschikbare quotum en kan er dus elders in het Groene Hart minder gebouwd worden.

Overigens gaat het in dit geval niet om "voorgenomen bouw" maar om een verkenning naar de mogelijkheden, waarbij de ruimtelijke kwaliteiten van het gebied uitgangspunt zijn.

Vraag 4

Is het waar dat u drie zoeklocaties benoemt, namelijk de Oude Rijnzone, Kromme Rijn/Lekzone en Rijnenburg? Is het waar dat één van de locaties de omgeving Woerden, Harmelen Bodegraven is? Bent u op de hoogte van de uitspraken van uw voorganger, dat dat geen zoeklocatie kon zijn? Deelt u de mening van uw voorganger? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

Het rijk heeft het samenwerkingsverband NV Utrecht (Noordvleugel Utrecht) gevraagd te verkennen welke mogelijkheden er zijn om te kunnen voorzien in de woningbouwbehoefte in de periode 2015-2030 in de regio Utrecht. Een groot aantal van deze woningen kan worden gerealiseerd in en bij bestaand stedelijk gebied, in de voltooiing van grote uitleglocaties, in Eemland en in Flevoland.

Voor de resterende vraag (ongeveer 20.000 woningen) zullen integrale gebiedsverkenningen worden uitgevoerd: in de Oude Rijnzone (tussen Utrecht-West en Woerden), Kromme Rijn-/Lekzone, Amersfoort/Eemland en Rijnenburg. Tevens is met de regio afgesproken om de binnenstedelijke

(verdichting, transformatie) mogelijkheden nog eens goed te verkennen. Andere nog niet genoemde zoeklocaties kunnen wat het rijk betreft niet op voorhand worden uitgesloten.

Het betreft verkenningen en zeker nog geen aanwijzingen. Het rijk (VROM en LNV) zal hier nauw bij betrokken zijn om de bovengenoemde uitgangspunten en randvoorwaarden te bewaken. Grootschalige woningbouw is binnen het beleidskader van nationale landschappen niet aan de orde.

Vraag 5

Klopt het dat u tijdens de verkiezingscampagne in Woerden heeft gezegd dat wat u betreft deze locatie niet geschikt is voor woningbouw?

Antwoord

Zoals ik hierboven aangaf: niet voor grootschalige woningbouw. Mogelijkheden voor kleinschalige woningbouw zullen onderzocht worden, binnen de gestelde randvoorwaarden. Er zijn immers ook kansen om verrommelde locaties aan te pakken, voor vrijkomende agrarische bebouwing en voor combinaties met de wateropgave.

Vraag 6

Wat betekent in uw ogen de bescherming van het Groene Hart?

Antwoord

Het Groene Hart is een nationaal landschap dat het rustgevend middelpunt vormt van de bedrijvigheid van de Randstad, het economisch centrum van ons land. Het rijksbeleid is erop gericht het unieke karakter van het gebied (openheid, verkavelingspatroon, veenweide, cultureel en militair erfgoed) te handhaven en te versterken. Daarom zijn in de Nota Ruimte de kernkwaliteiten van het nationale landschap beschreven. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten mogelijk blijven om de vitaliteit van het Groene Hart te versterken. De kernkwaliteiten dienen door de provincies te worden uitgewerkt en vormen kader voor de ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied.

Bescherming voor de nationale landschappen zoals het Groene Hart is vastgelegd in de Nota Ruimte. Zoals eerder aangegeven geldt in het Groene Hart migratiesaldo-0, bundelingsbeleid en een "ja, mits..."-beleid: woningbouw voor de eigen behoefte is mogelijk, mits de landschappelijke kernkwaliteiten worden gehandhaafd/versterkt. Ook de begrenzing van het Groene Hart staat vast.

Samen met de minister van LNV ben ik met de interprovinciale stuurgroep Groene Hart in overleg over de wijze waarop de provincies uitwerking geven aan deze uitgangspunten.

Vraag 7

Worden in het Groene Hart gemiddeld meer of minder woningen gebouwd dan in de rest van Nederland?

Antwoord

Minder.

Op basis van CBS-cijfers blijkt dat in Nederland gemiddeld over de afgelopen drie jaren er jaarlijks 75.200 nieuwe woningen zijn gerealiseerd waarvan 1.800 in het Groene Hart. Afgezet tegen de woningvoorraad is woningproductie in die periode in Nederland 1,1% van de woningvoorraad en in het Groene Hart 0,71%. In het tijdvak 2001-2003 lagen deze percentages, als gevolg van een dieptepunt in bouwproductie, lager: 1,06% resp. 0,63%. In het tijdvak 1999-2000 lagen deze percentages juist veel hoger: 1,3% resp. 0,93%.

Hoogachtend,
de minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer

- 1) Cobouw, dinsdag 19 juni 2007
- 2) Reformatorisch Dagblad, woensdag 21 maart 2007

